

142
Ann. Det tonda läta atraligt för gro-
fana Öron, att Saten pilla i Andtan-
men: Men den som nämner under
fäker professionernas fäte, skall snart
kunna äfverstygvas derom, att af-
lings begäret på sitt fäte i fädflö-
delarre; och detta på grund af den
omedelbara frånslags vittnes börd.
Så kan utspå sig Saten hafva sitt
fäte i Andtanmen, ehuru för-
ligt detta ord sporrar uti ble fi-
ra ärhinnorosa.

205. Det låter lika atraligt, att Egen-
nyttan har sitt fäte i Andtanmen,
sam det påständer, att ambitio-
nen sitter i mjeltern, Egasmen i lef-
vern, och vredsen i gallan. Men
låter det rimligare, hvad Stilo-
sufon präftar, att dessa professioner
äro "Förstånd's begär." På samma
grund kunde man präfta, att
Pungen, och torft äro Förstånd's
begär, Allderslund Förståndet
bestämmer. Men dessa begär
skala tillfrids ställas.

206. Men det är först och främst
in consequent, att kalla vissa
begär för jurliga, och andra för-
ståndiga (Petrelli 347), under

143
det man medgifves, att de förständi-
ga begärens kunna ej blott pylla
på det nägre, utan göra det lä-
gra till föremål för sine sträfvan.
(Petrelli Ibid.) D. v. j. icke blott kun-
ger och torft, ~~utan~~ kunna bli
föremål för Förståndets Opera-
tionen, utan äfven begärs efter äro
mägt och rikedom.

207. Vi kunna icke föreställa
oss annat, än att Egasmen, Egen-
nyttan och ambition, hafva sin
grund uti det organiska lif-
vet, liksom aflings begärstun-
ger, torft, m. m. hafva sin sub-
jektiv grund uti vissa orga-
ner, i det organiska Rikets
spän; och Förståndet har icke
vidare med dem, att beställa,
än att det af dessa professioner
gättas i verksamt, lantingen
Professioner gör inträde med ett
nervens reaction på hjernan
eller utspå från Profesioner,
goda inträde på Förstånd's orga-
net med ett blodet impulsi-
vunge förhågen som profitioner
följer med blodet, och egvär

148
hvar behagliga künften, eller givna
tankar. Huru kan Filofosof
förklara språkångans verkkan
på förståndet och inbillnings-
kraften, då man påstår, att för-
ståndet verkar oberoende af
alla organiska beting?

208. Vi måtte betrakta menniskan
som ett lifvande väsende, hvars
organism är gemmensträng af lifvet.
Hvarje organ har sina särskilda
förhållningar, och dessa funktioner
uppfattas i medvetandet anton
que pour penser eller begås. Men
skulle man därför inbilla sig, att
begärens och känslornas påverkan
sin grund i meduliferet. När pas-
sionerna verka på hjertat eller
lifvet, på uppfatta uti dessa verk-
ningas med ett hjertan, hvars
passionerna uppenbara sig som
känslor, tankar och begås. Detta
Detta är orsakens kranfjäre
ett organiskt fel i hjertat,
kan förborjaka galenskap
i förståndet.

209. Filofosof betraktas ambi-
tion och Egoistia, på som nöd-
vändiga för menniskans

149
"frikets lifs beständ och verkfane-
het." (Petrelli S. 388.) Men i den
heliga Skrift, Kullas pådana
driftes för skätt, hvars deras
jnliga uppring antydes. Egoism
Egoistia och ambition, äro de
medriga passioner, hvars
Verlden är behörffad: de till
göra motiverna till de flesta
Menniskans handlingar.
Ann. Den rättliga friheten
för hvilken, hvars
lif och blod, har sin grund i
Egoismen: matlysten har
Regenterna har sin grund i Ego-
ismen; Filofosof, hvars
försona viljan friket, har
sin grund i Egoismen. Ego-
istiska uppenbar sig i det
landes skinneri, uti Almagens
processer: samma passioner
basar sig under andra former,
såsom prosperi och dyktin-
stagen. Egoistia, hvars
ger med äldern, är en högre
grad af Egoistia. Ambitionen
har en motfält verkfane-
Hur många är det äke,

176
som ruinerar sig för tillfreds
ställandet af denna Nedriga
Passion. Vi kunna kalla på dessa
210. Vi kunna kalla på dessa
passioner, hvilka förnimmas me-
delst nervernas intryck eller
reaction på hjernan, för skro-
niska, till skillnad från de
periodiska passionerna, hvil-
ka utkomma genom bla-
dets impulsion, eller olika be-
stämds delar.

Årm. Hunger, törst, aplingberör
m. fl. äro rent finliga, och utkom-
ma genom nervernas reaktion.
Fästels, vrede, hägr, fruktan
mod, sorg m. fl. utkomma
genom blodets impulsion och
olika bestämds delar, utrafans
rufat. Häs taler nu endast om
den finliga förnimningen:
Huru den afrens finliga för-
nimningen utkomma jämn-
ta den finliga, det må tilläp-
penna förklara, om de flesta
na bevisa, att människans är

177
ett dubbelt väsende, och har ett dub-
belt medvetande. Vi hafva redan
förklarat vår mening uti S. 149
"All finlig förnimning är tilli-
ka afrens finlig. All afrens fin-
lig förnimning är tillika
finlig."

211. De kroniska Passionerna
hafva sin grund uti vissa
sträpps organer; men deras
verkan på hjernan kan
här på två sätt, nemligen
genom nervernas reaktion
och genom blodet. Det
förna momentet kalla vi
Passionens finliga Element,
det sednare intrycket, som
pår genom blodet, kalla
vi passionens moraliska
Element. Till Exempel: kärle-
kens finliga Element är en
mycket välfka, som retar
flunkinnans i påflodelar-
ne, intrycket deraf fortplan-
tas till hjernan medelst ner-
vernas reaktion, och utgör

148
väcker det finliga begäret. Men kär-
lekens moraliska Element är samma
vätska inblandad i blodet. Elefs intryck
på hjernan sker genom blodet; den
Urväcker i hjernan en ljuf kärlek, som
kallas den rena kärlekens riktning.
Om det moraliska Elementet gös klar
kärle intryck är det finliga Elementet,
blifver det finliga Begäret intryckt.
Men den som springer efter passion
kan inte hafva någon äkta kärlek
emedan själar borta sitt kärlekens ämne
grä den finliga vägen.

Ann. Fysiologer antaga allmänt, att på
den icke i blodet. Ett den äkta rena
kärleken något nedstämmer det finliga
begäret, är en allmän erfarenhet i bland
älfemla. Att kärleken hos många smaka
försvinner efter smekmånaden är också
en allmän erfarenhet. Den naturliga
orsaken är den, att själar borta sitt kärlekens
ämne på den finliga vägen. Paulus för-
manar makarne till återhållsamhet, och
ett mätligt bruk af den finliga kärle-
kens. Ur denna synpunkt bevaras
kärleken fenoliserer lättast förklar-
ras. Men att kärleken passivare ut-
väcker många andra passivare och
nedstämmer familja, är allmänt be-
kant.

149
212. Ett annat Exempel. Hunger är en kärlek
som utkommer denigenom, att magfatten re-
tas flomhinnoerna i magen, kvädd intrycket
meddelas sig till hjernan och ett värde.
När människans är mycket hungrig, är han
fräl och glupsk; detta är Hungrens rent
finliga Element. Men hos finliga men-
niskors inrynges magfatten i blodet men
är vanligt; då blir människans för fräl,
att han inte närs äta; ty frälketens mo-
raliska Element förtager verkans af det
rent finliga; eller det intryck, som medde-
las genom blodet är starkare än det
rent finliga. Sålunda kan också en annan
passion, till ex. sorgens betaga en männi-
ska matluften, när denna passivare Ele-
ment är för starkare intryck på hjernan,
är den finliga Appetiten. När smittningen
blandar sig med magfatten, för smittas blynda-
ren matluften.

213. Filosofen må grina på mycket han
vill ät dessa fysiologiska kuppströfar; jag
hoppas, att fysiologer icke alldeles bygga
den. Men förvira All finlig förnimmelse
är tillika äfven finlig; för må filosofen
med sin förnimmelse, förklarade den
äfven finliga Hungren, bäst han vill
och getter. Egaismens moraliska Element
ligger i det franta blodet, som gesom
tränges förstånd och förnimmelse
lita som spriten. Hur kan spritningen

150
genomtränga Filofafens Förtänd, på att
hans tankar bli oredliga, om han tar sig
för mycket till hälsa? Filofafens Förtänd
själ borde vara på något lyckligt äfvers
funtänkan, att han gör Förtänds följning
vägnas, borde vara oätkomlig för
funtänkan, om också fjerran ware
fördräntat i funt.

214. "Vi s' statet i femte människan
just vid hjälpen af hafvande tinfän-
det, märkas allvarigt nörelses
här fasthet till ett bevis, att myskel/öfe-
nets betbildning är fullständig." Klein-
rath. Här af följes det nervlifvet en-
ger sin början långt förnare än
det organiska. Att alla till nervlifvet
hörande organer blifvit bildade
genom de organiska lifspunctio-
nerna är oemjäljligt. Alltså kan
nervlifvet uppkommit utas endast
af det organiska, och har detsamma
sin grund. Anm. Hur Filofafens
Förtändsjäl uppkommit, om han
just utspinnas. Vi kunna redan
lyttat den förmådan, att Filofafens
Förtändsjäl uppkommit genom
äfring och precutian; eller har den
uttränat "in instans"? Att barnet
har en själ, på framt det fått lif, är den
allmänna saktat. Och manne ike

151
denne Tro vara den rätta. Här menas med
själ nervlif, fintligt, Förtändsjäl, äfverfuntligt.
215. men om nervlifvet har uppkommit utas
det organiska och har detsamma sin grund, på
följes vidare, att nervlifvet functioner
är beroende af organlifvet, functioner
1mo fintligt; på vida organlifvet genom
trängor nervlifvet angaver; 2do äfvers
fintligt, på vida viljan står uti ett pas-
sivt förhållande till vasjonerna.
Anm. Ut i hvilket förhållande nervlif-
vet och organlifvet stå till hvarandra
kan man se uti ett skännt ägg. Här
är det organiska och fintliga lifvets
maf for affätrände fräss hvaran-
dra. Gulan föreställa det organiska
lifvets maf, och hvitan föreställes
nervlifvet maf. Men Gulan
är alltid flärrer (i violetten) än hvitan. Om man
beträkts de tvänne lifven fräss
en yngre fyngpunkt, på finnes man
tydligan, att "nervlifvet är dandast
for finner erlden, men organlifvet
är dandast for ennre verld."

216. Särvida nu att fintlig förmimnelle är
tillika äfverfintlig, på följes af det som
tilliffls blifvit fintt och de båda lifven
förhållande till hvarandra, att själens
mägenheterna stå i samma förhållan-
de till hvarandra, som de respecti-
va organerna; på att om viljan organ

127
Har i ett passivt förhållande till passivans
organerna: ja så viljan själv i ett passivt
förhållande till passivans organ. Detta blir
tydligt på näst med först blir åfvenstygd
derom, "att det jag förs förligt förnimmer
är samma jag som tankes!" (Petrelli).

Men om Filasofen inte vägar följa tro till
sina egna känslor, utan påstår, att det
jag, som förligt förnimmer, är ett annat,
jag är det som tankes: då blir det åfven-
stilla jaget alldeles oberoende af
alla organiska beting. och då blir Filo-
safen alltså, hvad den förnuftiga själen
beträffas, inte fri och självständig som
Rieshulens, sedane hans påstått af sig att
beroende af en högre magt.

217. Dessa grundfäts i Fysio-Physiska
läran om själen. Merom alldeles förligt
i Filasofens sina åsikningar. Först
det främst vilk man inte veta af den
fätsen till renulifret är det samma
jag som förnufts själen; För det andra
troas man sig genom förnufts själen
vara högre åfven alla passivans,
för det tredje tal man inte höra ta-
ta om viljans passiva förhållan-
de till passivans organ. Filasofen blir
desperat, om någon emendast sig att
fatta viljans activa och passiva frihet
i fråga. Sjans viljans frihet gör för-
nåd, ja kanske genom preelulation

128
blifva dygdig och lydnad eller skuldlos. Gais-
men, som genom viljans frihet för agera "Gone
skulle genom viljans afrihet blifva förned-
drom. Själens skall vara fri, och all mena
låg göras från stället: den skall vara mera
kone, ej träl; vilketygen skall ej binda ett
sjans den!" Ab. Amherstningen lites förmed-
a la Filasof. Granne; om konlig Egvisning
gör händelser begrepen. Så vilk med själ
menas renulifret. Ja så detta först och främst
beroende af organiska beting, och så, det
andra hål det under organiska beting i metaf-
fiskt händelser men antages man det
filosofiska förnufts själen uti hela sin
Egvisning uttäckning, ja då lites det
samma princip godartig i Filasofens
218. Emendast är denna lära om själen
renulifret den Fysio-Physiska, åfvenens-
stämmande med reformetarens åsigt.
En Almän brattfähet antages, och i själ
denaf förnufts själen nävning. Utid
deliga stannit är samma grundfäts
gällande. Alla äro lydande, och kända
intet att berömma sig af inför Guds
Red utans antages hjertat på sin den
princip, kvarifrån allk godt och
öndt uppstår: således är viljans en
reboldinerad magt. Viljans passiv
jag, men förmågan att göra det
goda finner jag inte. men enligt Fi-
lasofens åsigt "är ingenting godt

"Att den goda viljan!" (Martensson).
Sålides är Filasofen god genom dets goda
viljan, om utafu kjentat vore fullk af
d. eller. Häs vifis sig juft des Egättiska
Filasofens djufuulika natus. Desma
Verldens Gud har förblindat de
Otraynas finnen, att de skala
tro någon. Det är den flörsta
lägn, fann Filasofen vittat på, att
menneffkan är god för frant kan
har ut god vilja.

Ann. Den tror, att Gud för på den goda
viljan" är alldeles fullk: utse första
desto mindre förskammer denna
fallka lära uti fadane Christus damps
bäcker, fann är författade af den
däva tron anhängare. Det för
ffersivut: viffens bakt," att Gud
för till kjentat, utse till viljan."
Så länge kjentat är andt, för är
menneffkan hela karaktas and
om har utafu hade en Engels vilja
Filasoferna drifva den läran med all
magt, att menneffkan har en fri vil-
ja i Andeliga ting; men med en
allmän brattlighet, låter utse vil-
jans fritret förera sig; ty har
menneffkan en fri vilja i an-

deliga ting, för mäta någon vara dyg-
dig och fridfri. men äro alla bratta
liga, för är viljan utse fri.
219. Emellertid bevisar afven hiflorien,
att denne lära om själen äferenoffäm-
mer med den förrebrade menneffkans
natus. Hvilket är det, fann gjort det
rätta för det rättas full, fann med
Filasofen påfer opp sig? Will man
raga Nagelfans de Personer handli-
gor, fann blifvit ansetta för dygdemän
for, för skola deras handlingar
utse blifva annat är gläpandela-
ter. Mätverns till deras handlin-
gor skola finnas uti nedriga passio-
ner, lidelser, driftes, instinctes, intres,
och Temperament, men alldeles utse
utse det rena förneftet. Enligt de-
thens lära är tron den fulla, fann
från Alla gada gemmezas hiffliga
skala; men om tron är död, för kan
den utse hela handlingen, eller
gifva den ett moraliskt värde.
220. Innan vi gå vidare i läran om
själen, kunna vi korteligen upprepa
funderar, af hvad fann vittills
blifvit sagt om själen.

"Att den goda viljan!" (Martensson).
Sålides är Filasofen god genom sin goda
viljan, om också hjertat vore fullt af
dj. efter. Hvil vilks sig juft den egotistiska
Filasofens dj. fulla natur. Denne
Verldens Gud har förblindat de
Otraynas sinner, att de skola
tro någonting. Det är den högsta
läran, som Filasofen bittat på, all
människans är god för snart han
har en god vilja.

Ann. Den tron, att Gud ser på den goda
viljan är alldeles falsk: inte förstås,
desto mindre förstås mer denna
falska lära uti sådana christna sam-
fund, som är författade af den
döda tronens anhängare. Det står
specifikt: "Vissens bote", att Gud
ser till hjertat, inte till viljan.
Så länge hjertat är ondt, så är
människans hela karaktär ondt.
Om man också hade en Engels vilja
Filasoferna skriva den läran med all
magt, att människan har en fri vil-
ja: Andeliga ting; men med en
allmän brattlighet, låter inte vil-
jans fritet förena sig; ty har
människan en fri vilja i an-

deliga ting, så måtte någon vara dyg-
dig och syndfri. Men äro alla bratta
siga, så är viljan inte fri.
916. Emellertid bevisar äfven historien,
att denna lära om själen öfverensstäm-
mer med den förnebrade människans
natur. Hvilken är det, som gjort det
rätta för det rätts skull, ty med
Filasofen påser opp sig? Vill man
någa regelerna de Personer handla
gär, som blifvit ansetta för dygdemän-
na, så skola deras handlingar
inte blifva annat än glänsande la-
ter. Naturens till deras handla-
gar skola finnas uti nedriga passio-
ner, lidelser, driftes, instinctes, intressen,
och Temperament, men alldeles öka
uti det rena förnuftet. Enligt de-
sses lära är Tran den skälla, hvori
från Alla goda gemingor, högljuda
skola; men om Tran är död, så kan
den inte helga handlingen, eller
gifva den ett moraliskt värde.
910. Innan vi gå vidare i läran om
själen, kunna vi konstliger utropa
sinnar, af hvad som bittills
blifvit sagt om själen.

Vi börja med lifs principen, som
är närvarande i fasthet strätt efter af-
velsen. Lifs principen är fri de poten-
tia, d. v. s. i sig själf; men i samverkan
med materiens fysiska krafter, infföras
desse krafters förmåga på till-
vida, att dessa fysiska krafter, i för-
hindra lifs principens fria verk-
samhet. Den gemensamma lifs
principen görde verka efter de
lagar, som äro nedlagde i den bildning
de massor, d. v. s. af meniskopad
utvecklas meniskopformer, af
växtföd växtformer. o. s. v. lifs prin-
cipen kan icke af ett förhållande re-
randa Amne, skapa hvilka för-
mer, som hädf.

Anm. Så vida fäden genom lifvet i
föräldrarnes blifvit på denad, att
icke allenast kroppsligheten utan af-
ven Temperamentslyften, kunna
gå i arf, på kunna vi icke anta-
ga, att även till en fädans natur
är nedlagd i lifs principen; Ty
den Andan Naturen hafva Bar-
nen arft af föräldrarnes men
lifvet hafva de icke arft af för-
äldrarnes, utan det hafva de

fätt af Skaparen medelbarligen genom
föräldrarnes. Lifs kraften kan icke
förändra den pyndiga fädens fördes
natur, ej heller kan den lykhäfuade fysiska
krafterna i materien.

2. 2. Lifs kraften utvecklar organerna
Efter de lagar, som äro nedlagde i det
bildande ämnet, af meniskopad menis-
kopformer, af växtföd växtformer. Efter
Organer nas fulländning verkar den ge-
mensamma lifs principen eller lifs-
kraften i en jäfom organiskt lif, och
2. 2. jäfom meniskopad, hvarvid mär-
kes, att meniskopad är beroende af
organiska beting, lika väl som växt-
vet. Men meniskopad är deputom
beroende af organiskt, jäfom den
ora magten är beroende af den an-
dra, eller jäfom verkan är beroende
af sin orsak, eller jäfom följden är
beroende af sin grund. Lifsprinci-
pen verkar i tid och rum uti båda
lifven icke blott i det organiska,
utan äfven i det sensitiva.

Anm. Gleimoth låter organiskt
verka i rummet, och meniskopad i
tiden, men detta är icke consequent.
Det fördras en tid för att växa, det för-
dras icke en tid för att tänka. men
Om Förnufts själen verkar utan orga-
niska beting, skulle det icke fördras
någon tid, för att tänka.

222. Passionerna tillhöra det organiska lifvet: tankar, eller Förstånd, förnuft, minne, vilja m.m. tillhöra nervlifvet; men nervlifets verksamhet är beroende af växtlifvet d.v.s. viljan är beroende af hjertat, eller passionerna. Passionerna äro sina organer inom det organiska lifvets krets. Vi kalla Passionerna för subjektiva själsförmågenheter i anseende till läget, eller beskaffenheten af deras verksamhet, icke derföre, att de äro underkastade viljan, utan derföre att deras organer äro, nedan ~~är~~ eller nedan för nervlifvet, organer. Förstånd, förnuft, vilja, m. fl. kunna vi kalla för objektiva själsförmågenheter, i rikhet med de objektiva finnenas, som emottaga intrycket ifrån sinneverlden mera directe.

223. Då en och samma livsprincip är verksam i båda lifven, kan ingen strid uppkomma emellan de lifven, skund det så uppenbar sig, som en strid skulle vara mellan Förstånd och hjerta men detta är en

tankevilla. Den strid, som i moraliskt afseende käns inuom människorn, är en strid emellan Passioner. Det som egentligen skulle kunna kallas för en strid, emellan kropp och själ, är en strid emellan lif och död, eller emellan de fysiska krafterna och den metafysiska kraften, som är lifvet. All en sådan strid, som vi inuom oss förnemma är en strid emellan Passioner. Denna strid blir då fört rätt kämben, när någon ny Passion blir upväckt, som till ex. striden emellan kärleks och egenlytta, eller emellan kärleks och hat (fröstjuka).

Ann. då vi afse på uti S. 68, yttrat, att den strid, som filosofen känner emellan kropp och själ, är en strid emellan kropp och själ och Passionerna, så hafva vi yttrat detta i filosofiska anda, eller derföre, att striden emellan passionerna uppenbarar sig som en strid emellan förnuftet och passionerna: men detta är blott en tankevilla.

224. Striden emellan lif och död uppenbarar sig genast i det dammar, och sedan det moraliska Elementet, som skulle upple

164
hålla den Andeliga Lifs retve-
kningen, blifvit fördesvadt, på
Veta vi Alla kunna denna strid
afsläner; Lifs Kraften utmattas
af den beständiga striden, måste
vika för de fysiska Krafterna.
3. Begynnelse eller före fyndafst
let der Manniskan avadlig; det
vill säga: Lifs Kraften var starka
ne om Naturens Kraften, och em-
der sin verksamhet hade Lifs
Kraften fulligen kunna ut-
lyshäpa Naturens Kraften.
Men djefuulen, som ifrån
begynnelse var en man drä-
pare, utkåpte jämningta om-
lan Lifs Kraften och de fysiska
Krafterna, i det han genom
fynden utvåttete på sjönep
som förorsaka en rubbing i
Lifs functionerna. Descartes
har visat, kunna och på hvad
fätt Passionerna kanna
förorsaka sjukdomar och dö-
den. Chukku atraligt det väter
i den naturliga Manniskan
Oron, att djefuulen dräped

161
Manniskan utskamligen, på ar
det utvått en omatfärlig janning
att de flesta Manniskor dö i fos-
tid, dels derfore, att de ikke lefva
efters Naturens ordning, utan
fynder fra sin hälsa på vringa
kanda fätt, dels och derfore, att
Passionerna utkåpta jämningta
i organernas functioner; de för-
orsaka sjukdomar och däden.
4. Manniskan kan dö af
Sorg, af glädje, af fruktan, af
inbillning, af vrede, af ambition
af kärleke o. s. v. Huru ofta
har ikke Historien intygat, att
den och der Generaler, fäll i Oron
och dag af Chagrin.
5. Lifs principen eller den lef-
vande Anden, som Gud inblafte
i Adam, är ingen Mater Kraft
utan den är en metafysisk Kraft
vilken, i början ordnadt ven
kunde, som en blind Mater Kraft
utvecklar formerna, fulligen
för medvetande, genom lag-
nernas förmedling. Ett med-
vetandet och på förmedlande
terna tillkamma, genom of-
garnas förmedling, det de

162
vijas deraf, att de Memiffkor,
hvilkas finnes organer äro miss
bildade, hafva själens förmågen
hetero de restes.
Anm. Lifskraften är oss fort-
jätning af den kroppsliga,
jans gafs. Skapelsen; ty bör-
jan till Praxien hos mem-
iffkan fått af förädnarne, men
lifvet hos kan fått af Gud.

226. Hämmed är äfven Theo-
lagernas trift oss syndens
fortplantning afgjord. Syn-
den tillhör icke lifskraften,
eller Anden, såsom afslutande
anmärkt är. Det syndiga Ele-
mentet finnes vti den syndiga
jälen, icke vti lifskraften.
Och den (synden) tillhör den an-
den, eller utgjorde en del af
jälen väsende, så snart de
den följas med jälen till evig
heten. Men detta antages icke
af Theologerna. Alltså till-
hör synden själet, men föl-
den af synden följas med den
af förädnade själen till evighet.

163
Anm. Efter Ruthers dag började det gamla.
Förnuftet glömdes i ännu en hämta nya
kraften för känslande striden, emellan Theolo-
gerna. Metapsyffiken som ätes i Känslan
viti Sakrament, trift af själen i frågan
"Oss syndens utgjorde en del af Memi-
ffans väsende!" Håns var naturligt vis för-
sta frågan oss "Själens väsende!" I sednare
tider, hafva Filasoferna befriat Förnuftet från
från all ansvär, sedan de genom precu-
tion befriat själen från all förtvilling
mittelst. Huru de lyckas deruti, på on-
dag, det må de i tid befinna.

227. Anden bildas genom organer i tid
och rum, och utom organer som dess like
bildas. Hämmed äro vi äter inne i meta-
psyffiken labyrinth. Huru kan andens
bildas oss den, icke vara ett väsende? Det
som skall bildas, måtte bestå af ett ämne.
Härtill frure vi: om Naturkraften
äro materiens väsende, såsom Kleinrats
påstår, så måtte det för finna förmå-
bara vara accidens; och i ty fall är äfven
Praxien själen accidens; då blis jä-
len substans och väsende; men detta
väsende måtte då lagas vti en hel
annan bemärkelse, än det kroppsliga
väsendet, som består af ett ämne. Själens
eller lifvet är i alla fall ett Existencia
fine essentia et fine substantia, och
såsom själen måtte taga den
riktning, som kraften ledare gifver
den, så måtte äfven den sensitiva
kraften utveckla sig i den viti

164
ning, som den passiva Kraften, ledare
finnes organerna gifva den. Här på
grundad sig Gallens Cranio Capri, eller
Cranio Logi, som innehåller den krusved-
skulle fallet, att organerna i hjernan
vetliga människans naturliga anlag
om den läran är sann, så måtte anlagen
vara beräende af dessa organiska be-
ting. men organerna i hjernan kanske
blifvit skadade af det organiska lifet;
Saledes måtte matvarande organer
och förmågenheter finnas uti det orga-
niska lifets fver. Nu kunna organi-
na i hjernan, äfvas genom viljans magt,
minnet och för ändet kunna öppna
genom öfning, och denna öfning beror
af vår vilja. men organerna i det or-
ganiska lifet så icke beror viljans
kommande: de kunna således icke bil-
das genom vår vilja. Till dessa orga-
ners bildning och ombildning fördras
en kraft som icke finnes inman männi-
skan själf. Dette mindre kunna
de bildas; och om organerna bildas
så måtte Anden bildas derefter. Här-
på beror juft den omständigheten,
att människans måtte blifva en
Christen oredan Wadatiden varar,
ty själen kan icke ombildas i evig-
heten, oredan: det trädet faller
der blifver det liggande.

228. Substantialitet är utspunngli-
gen ett Typiskt begrepp, afströ

165
renast af materien, betecknande ett
grundämne, kvaraf någonting bettes,
hvilket väl icke kan tillintet göras
af människans; dock ligger alltid en
kennlig och dunkel föreställning i-
runden, att det kan tillintet göras. Men
Nu bettes icke Anden eller själen af
Något ämne, och juft därför kan
den icke tillintet göras. Strad är det
då vänt, att äfvar flytta det chemic-
Typiska begreppet på Anden, och
dermed göra den förståbar?
Sann. Det är endast det materialisti-
ska förståndet, som icke kan begripa
att det som är icke väsende, är ändå,
ehuru det icke bettes af något ämne.
Lifvet är verkligt, ehuru icke sub-
stant, icke bestående af något ämne.
Kan man fasthålla själen i medvetan
det så som Existentia sine essentia
et sine substantia; då är själen
Oclädlig betitt. att lifvet icke
är en product af Naturkräfterna
krypas jag vara länge sedan betitt
genom den Heliga Skrift. om
lifvet vore en blind naturkraft
så kunde man tänka, att lifvet
Uphör, med materien. men som
lifvet icke är en blind naturkraft
så kan det icke försvinnas desto-
ne, att Naturkraften Uphör
med materiens tillintet görande.